Največji slovenski dnevnik v Združenih državah
Velja za vse leto - - - $6.00
Za pol leta - - - - - $3.00
Za New York celo leto - $7.00
Za inozemstvo celo leto $7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHELSEA 3878 — Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879 — TELEFON: CHELSEA 3878

NO. 275. — ŠTEV. 275. — NEW YORK, FRIDAY, NOVEMBER 22, 1929. — PETEK, 22. NOVEMBRA 1929. — VOLUME XXXVII. — LETNIK XXXVII.

SKLEPI GOSPODARSKE KONFERENCE V WASHINGTONU

ZASTOPNIKI INDUSTRIJE SO IZJAVILI, DA NE BODO NIŽALI DELAVCEM PLAČ

Henry Ford je celo obljubil, da bo zvišal plače svojim uslužbencem. — Nakupno moč ljudskih mas je treba ohraniti. — Brezposelnosti se bo v najkrajšem času odpomoglo. — Osnovana je komisija vodilnih industrijalcev.

WASHINGTON, D. C., 21. novembra. — Danes se je posvetoval predsednik Hoover z voditelji ameriške industrije.

Vsi, ki so s udeležili konference, so soglašali v mnenju, da je treba ohraniti nakupno silo ljudskih mas, dočim je šel Henry Ford še dalje ter obljubil, da bo svojim delavcem plače zvišal.

Vsi industrijalci so pritrdili Hooverjevemu predlogu, da se pod nobenim pogojem ne sme znižati plač.

Če bodo sledili Fordovemu vzgledu, se pa zaenkrat še ne da z gotovostjo trditi.

Jasno pa je, da bodo začele v bližnji bodočnosti vse industrije obratovati s polno paro, ter da v Ameriki kmalu ne bo sledu o kaki nezaposlenosti.

Ford namerava zvišati plačo svojim 110,000 delavcem, ki so zaposleni v River Rouge tovarni.

American Telegraph and Telephone Company bo izdala prihodnje leto za izvedbo svojih načrtov šeststo milijonov dolarjev. Približno isto vsoto bo potrošila jeklarska industrija.

Na konferenci je bila osnovana komisija industrijalcev, ki bo poslovala pod predsedstvom trgovinske zbornice Združenih držav, Juliusa Barnes.

Naloga komisije bo nadzorovati industrije ter skrbeti, da se bo vse vršilo po dogovorjenih načrtih.

NOVE DOLOČBE ZA LETANJE PREKO N. Y. CITY

Po nesreči, ki se je završila v sredo, je izdal new yorški policijski komisar natančne določbe, ki omejujejo polete preko New Yorka.

Nad New Yorkom je nenadoma odpovedal motor aeroplana, v katerem sta se nahajala pilot Charles Reid in njegov spremljevalec Robert J. Baillie. Aeroplan se je začel obračati v zraku, in pilot si je brezuspešno prizadeval, da pristane v Central Parku.

Baillie je še pravočasno skočil s parašutom iz letala, dočim je aeroplan s pilotom vred treščil ob streho nekega poslopja na zapadni 64. cesti. Aeroplan se je razbil in pilot je bil takoj mrtev.

Policijski komisar Grover Whalen je odredil, da smejo v bodoče letati preko mesta le najbolj izkušeni in izvedeni piloti.

Rešeni Baillie je pozneje izpovedal:

— Aeroplan je bil že v pričetku strašno muhast. Motor je slabo deloval. Zdelo se mi je, da ne bova mogla več dolgo vztrajati v zraku.

— Ko sva bila nad zapadno stranjo parka ter v višini kakih 2000 čevljev, sem spoznal s svojega sedeža ter dal znamenje pilotu, da bom skočil. On je skušal dobiti kontrolo nad letalom. Zdi se mi, da mi je prikimal. Skočil sem, in parašut se je odprl skoraj takoj nato. Zaneslo me je na streho. Sprva nisem vedel, kaj se je zgodilo z aeroplanom, pozneje so me pa informirali, da se je pilot smrtno ponesrečil.

Pilot se ni hotel poslužiti parašuta.

JUGOSLOVANI NASPROTUJEJO DR. SEIPELU

Jugoslovansko časopisje očita voditelju avstrijskega Heimwehra, da je skušal zanetiti protirevolucijo ter ločiti katoliške Hrvate in Slovence od Jugoslavije.

DUNAJ, Avstrija, 20. novembra. Jugoslovansko časopisje je uvedlo odločno kampanjo proti avstrijski fašistični organizaciji Heimwehru in proti prejšnjemu kanclerju dr. Seipelu, ki Heimwehru načeljuje.

Skoro vsi jugoslovanski listi, med njimi tudi oficijelni, trdijo, da se je dr. Seipel zavzemal za načrte, da se ustanovi velik blok katoliških držav v centralni Evropi ter je hotel obenem spraviti Habsburžane nazaj na prestol.

Dr. Seipela prav posebno vsledtega napadajo, ker se v svojem listu zavzema za hrvatske monarhistična revolucijonarje.

Jugoslovani dolže dr. Seipela, da je hotel s pomočjo Heimwehra izvesti protirevolucijo v Avstriji, odločiti katoliško Hrvatsko in Slovenijo od Jugoslavije ter Slovaško od Čehoslovaške.

To naj bi bil nekak temelj za habsburško restavracijo.

Seipelova prizadevanja so baje podpirali tudi italijanski in nemški fašisti.

Avstrijsko časopisje smatra vse to za čenčarije ter zahteva nepobitne dokaze, da so jugoslovanske obdolžitve resnične.

NADALJNA OZDRAVLJENJA NA GROBU

Osemletni paraliziran otrok je baje shodil, ko je molil na grobu, v katerem je pokopan katoliški duhovnik.

MALDEN, Mass., 21. novembra Na tukaj. Holy Cross pokopališču, kjer je pokopan Rev. Patrick Power, se je zbrala včeraj zopet velika ljudska množica.

Baje je bilo vsega skupaj nad 25 tisoč oseb.

Vse si je skušalo priboriti dostop do "čudodelnega" groba, v katerem že šestdeset let počiva truplo omenjenega duhovnika.

Tudi včeraj so poročali o nadaljnih ozdravljenjih.

Stariši 8-letnega Michaela Novaka iz New Hampshire trdijo, da je bil fant že od rojstva paraliziran, da je pa zamogel včeraj zopet hoditi. Položili so ga k grobu, kjer je molil, nato pa vstal in hodil.

Mrs. Rosa Raymond iz Cambridge in Mr. Simone Levesque se baje tudi dosti boljše počutita.

James Denton, doma iz Astorije, L. I., ki že tri leta ni mogel hoditi, je sporočil, da je šel brez pomoči in brez bergelj več jardov daleč.

MATI JE ODPUSTILA ODVAJALKI

Ženska je odvedla tri mesece starega otroka, ker je hotela zadovoljiti svojega moža. — Nahaja se v ječi.

Mrs. Leo Larney, stanujoči na Jefferson Avenue v Brooklynu, je bi ured tremi dnevi ukraden tri mesece star otrok.

Zadevo je prijavila policiji in časopisju, ki je napelo vse sile, da se odvedenega otroka zopet najde.

Odvajalka Mrs. Irena Roever se je najbrž ustrašila posledic svojega dejanja ter je vrnila otroka.

Policija jo je aretirala ter obdolžila odvedbe.

Odvajalka je rekla časniškim poročevalcem:

— Ko sem se pred dvemi leti poročila ,so mi zdravniki povedali, da ne bom imela otrok. Otroke pa strastno ljubim in tudi moj mož je ves navdušen zanje. Moj mož je hrepenel po fantu, vsled česar sem storila to. Vem, da sem povzročila materi velike zadrege in sitnosti in mi je žal, ker sem to storila. Vse je bilo posledica mojega hrepenenja po otrocih.

Mati odvedenega otroka je pa izjavila:

— Bog naj se je usmili. Slaba ženska ne more biti, ker je skrbela za otroka. Kopala ga je, hranila in celo pokricala zdravnika. Smili se mi ter upam, da ne bo kaznovana. Po mojem mnenju bi bilo najboljše, če bi jo poslali v kak zavod.

ANGLEŠKI VOJNI MINISTER JE PROTI VOJNI

Tom Shaw izjavlja, da je vojna nekaj sramotnega in da je znak narodne nevednosti. — Rad bi razpravljal s člani ameriškega kabineta.

LONDON, Anglija, 21. novembra. Tom Shaw, član delavske vlade in državni vojni minister je rekel, da je vojna sramota za človeštvo. Vojne si bodo napovedovale le tiste države, ki popolnoma nič ne poznajo medsebojnih odnošajev.

Zastopniku United Press je rekel:

— Večina vojn je izvirala iz dejstva, da ljudje niso dovolj poznali drug drugega. Vsledtega bi bilo po mojem mnenju najboljše, če bi se ljudje pogosto obiskovali ter drug drugega natančnejše spoznavali. S človekom, s katerim se osebno sestanete, se lahko prepirate in pridete ž njim do sporazuma, v pismu se pa ne morete prepirati ž njim.

— Čimveč stika bodo imeli narodi med seboj, tembolj se bo svet vsplošnem izboljšal. Naši ministri bi se morali osebno seznaniti z ministri po drugih deželah, posebno pa s člani ameriškega kabineta.

— To se dejanski vrši vsako leto v Ženevi tekom zasedanj Lige narodov. Vedno bi z veseljem pozdravili priliko, da se seznanim s katerimkoli članom ameriškega kabineta.

H. FORD BO IZDELOVAL NOVE MODELE

Ker so več Fordovih naprav zaprli, so se pojavile govorice, da namerava Ford začeti izdelovati nove in dražje modele.

DETROIT, Mich., 21. novembra. Ford Motor Company je zaprla po deželi več naprav, med njimi tudi tovarno v Denverju, ter v splošnem zelo skrčila svoje obratovanje.

To je dalo povod govoricam, da bo Ford najbrž uvedel nov model svojih avtomobilov.

Nova Fordova kara bo baje razmeroma dražja, vendar pa ne tako draga, da je ne bodo mogli kupiti ljudje z zmernimi dohodki.

Nov Fordov avtomobil bo baje dosti večji ter bo popolnoma preosnovan. Imel bo večje obroče, manjša kolesa ter radikalne izpremembe v radiatorju.

Na ta način se bo Fordova tvornica pridružila ostali industriji, ki spravlja na dan nove modele že vsaj vsaki dve leti.

Prej se je kompanija odločno branila vsem prigovarjanjem, naj modernizira ustroj svojih izdelkov.

ADVERTISE in "GLAS NARODA"

SUHAŠKA PARADA V MEHIKI

V najbolj mokrem mestu na svetu so se začele naenkrat vršiti demonstracije za uveljavljenje prohibicije.

JUAREZ, Mehika, 21. novembra. V tem mestu, ki je znano kot najbolj mokro na vsem svetu in kamor si hodi gasiti žejo na tisoče obiskovalcev iz Združenih držav, so se včeraj vršile demonstracije za uveljavljenje prohibicije.

Prebivalci mesta so bili strašno presenečeni, ko so naenkrat zaslišali klice:

— Juarez je treba osušiti!

Salonerji so presenečeni gledali demonstracije 200 šolskih otrok, katere so vodili vojaki pod poveljstvom generala Francisca del Arco.

Parada je bila del kampanje, katero je započel predsednik Emilio Portes Gil, da zmanjša konsum alkoholičnih pijač v Mehiki.

Vsled oficijelnega povelja so bili tekom parade zaprti vsi saloni. Demonstrantov ni nihče nadlegoval, ko so marširali ter prepevali pesmi, ki so obsojale trgovanje s pijačo.

Juarez je znan po vsem svetu kot mesto, ki ima sorazmerno več salonov kot katerikoli drugi kraj na svetu.

ČEHI SO SE SPORAZUMELI GLEDE KABINETA

PRAGA, Čehoslovaška, 21. nov. — Češke socijalistične in nesocijalistične stranke so se dogovorile, da bodo stvorile koaliciski kabinet, katerega bo podpiralo 170 poslancev, dočim jih je v parlamentu vseh skupaj 300.

V tej kolaciji ne bodo zastopani niti Nemci, niti druge manjšinske skupine.

ŠPANSKA HOČE POVEČATI MORNARICO

MADRID, Španska, 21. novembra. — Ministrski svet je danes razpravljal o takojšnjem povečanju in obnovitvi španske mornarice, tako bojne kot trgovske.

— Porabili bomo vse vire in sredstva, — se glasi v tozadevni objavi, — da pospešimo gradilni program ter izdatno povečano našo mornariško tonažo v trgovski mornarici. Mornariški in finančni minister sta bila imenovana v komitej, da študira metode, kako pospešiti delo ter se bo jutri sestal v Narodni palači.

NAGLICA DINAMITNIH DETONACIJ

WASHINGTON, D. C., 21. nov. — Hitrost kemične reakcije, ki se završi, če se razstreli kos dinamita, je ena najhitrejših, kar jih poznamo, kajti valovi potujejo z naglico štirih milj na sekundo. Izvedenci rovskega urada so zaposleni z merjenjem te naglice v svojih laboratorijih v Bruceon, Pa.

18 REŠENIH V BELGIJSKEM ROVU

BRUSELJ, Belgija, 21. novembra. 13 premogarjev, ki so bili živi zakopani včeraj zvečer v bližini Monsa, so tekom noči izkopali žive in nepoškodovane.

Ni še znano, če je majhen potres ali kaka eksplozija povzročila posip, ki se je izkazal manj resnim, kot pa se je izprva domnevalo.

TUNNEY NA POTI V ZDRUŽENE DRŽAVE

BRIONI, Italija, 20. novembra. — J. J. Tunney, prejšnji prvak-rokoborec in Mrs. Tunney, prejšnja Polly Lauder, nameravata prihodnji četrtek odpotovati v Združene države na parniku "Vulcania".

Vrnila sta se semkaj po potovanju skozi Nemčijo, katero sta vprizorila, ko je Mrs. Tunney popolnoma okrevala od bolezni, ki jo je napadla.

BELA HIŠA PREKLICALA VSE SLOVESNOSTI

WASHINGTON, D. C., 21. nov. — Danes je bilo objavljeno v Beli hiši, da bodo vse družabne prireditve ali razveljavljene ali pa preložene, da se počasti spomin na tajnika Gooda tekom tridesetih dni žalovanja. Diplomatični sprejem, določen na dan 5. decembra in kabinetni banket, dne 12. decembra sta bila preložena. Vršila se bosta tekom januarja ali februarja, a datum še ni bil določen.

SKUPINA AMERIŠKIH BOJNIH VODLJIVIH BALONOV

DENARNA NAKAZILA

Za Vaše ravnanje naznanjamo, da izvršujemo nakazila v dinarjih in lirah po sledečem ceniku:

v Jugoslavijo			v Italijo		
Din.	500	$ 9.30	Lir	100	$ 5.70
"	1,000	$ 18.40	"	200	$11.30
"	2,500	$ 45.75	"	300	$16.80
"	5,000	$ 90.50	"	500	$27.40
"	10,000	$180.00	"	1000	$54.20

Stranke, ki nam naročajo izplačila v ameriških dolarjih, opozarjamo, da smo vsled sporazuma s našim svesom v starem kraju v stanu znižati pristojbino za taka izplačila od 3% na 2%.

Pristojbina znaša sedaj za izplačila do $30.— 60c; za $50 — $1; za $100 — $2; za $200 — $4; za $300 — $6.

Za izplačilo večjih zneskov kot goraj navedeno, bodisi v dinarjih lirah ali dolarjih dovoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se poprej z nam sporazumete glede načina nakazila.

IZPLAČILA PO POŠTI SO REDNO IZVRŠENA V OVEN DO TREH TEDNIH

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBINO 75c.

SAKSER STATE BANK

82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.

Telephone: Barclay 0380

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)
Frank Sakser, President Louis Benedik, Treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers: 216 W. 18th Street, Borough of Manhatan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado	$6.00	Za New York za celo leto	$7.00
Za pol leta	$3.00	Za pol leta	$3.50
Za četrt leta	$1.50	Za inozemstvo za celo leto	$7.00
		Za pol leta	$3.50

Subscription Yearly $6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvzemši nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: Chelsea 3[illegible]8

ORGANIZIRANJE DELAVCEV NA JUGU

Pred kratkim se je vršila v Washingtonu konferenca izvršilnega odbora Ameriške Delavske Federacije.

Pri tej priliki je bilo sklenjeno, da je treba uvesti po južnih državah veliko kampanjo za organiziranje tamošnjih tekstilnih delavcev.

Na konferenci je prišlo do nekakega sporazuma, kajti nekateri so zahtevali splošno kampanjo vseh industrij in organizacij, dočim so se hoteli nekateri zadovoljiti s ponižno aktivnostjo, ki je lastna že od nekdaj Ameriški Delavski Federaciji.

Sklenjeno je bilo, naj pošlje na Jug vsaka organizacija enega svojih generalnih organizatorjev, da se bodo tam lotili organizirati industrijo, ki spada v njihovo področje.

Organizatorji so podrejeni odborom svojih organizacij ter delujejo drug od drugega neodvisno.

V zvezi bodo pa potom tročlanskega komiteja, ki ga bo imenoval William Green.

Ker med organizatorji potemtakem ne bo kdove kako tesne zveze in sodelovanja, je jasno, da ne gre za velepotezo kampanjo, ki bi omogočila temeljito organizacijsko delo.

Organizaciji tekstilnih delavcev, United Textile Workers Union, je bila proti vsemu pričakovanju podeljena polnamoč ter obljubljena vsestranska podpora.

United Textile Workers Union je bila zajamčena pa tudi financijelna podpora.

Burke, ki je predsednik unije delavcev, ki so zaposleni v papirnicah, je ponosno izjavil, da se mu je posrečilo dobiti v to svrho deset tisoč dolarjev.

Organizirani jeklarji so dali tisoč dolarjev, dočim bodo organizirani krznarji tekom šestih mesecev prispevali vsak po petindvajset centov na mesec.

Tekstilnim delavcem torej ne bo manjkalo denarja v organizacijske svrhe.

Zaenkrat še ni dognano, če bodo dobili ta denar v podpor štrajkarji in člani njihovih družin.

Zaenkrat je še vse odvisno od Toma MacMahona, predsednika United Textile Workers.

Konferenca je pa navzlic temu za korak napredovala.

Državno oblast North Caroline so pozvali, naj takoj preneha zasledovati štrajkarje.

Zahtevali so, naj se šerifa Adkina in morilce Mrs. Elle May Wiggins najstrožje kaznuje ter so zapretili, da bodo ubrali drugačne strune, če bodo njihove zahteve naletele na gluha ušesa.

Če bodo vodilni možje Ameriške Delavske Federacije dokazali, da so njihove zahteve resne in da bodo v skrajnem slučaju izvajali posledice iz svojih pretenj bodo morda prepričali brezsrčne fabrikante po južnih državah, da je vse organizirano delo Združenih držav pripravljeno priskočiti svojim nesrečnim bratom na Jugu na pomoč.

Edinole v tem slučaju bo mogoče kaj doseči.

NA SLEDU BAJNIH ZAKLADOV INKOV

GUAYAQUIL, Ecuador, 21. nov. Prospektorji v gorskem prelazu Azuay v bližini Chuchi so sporočili, da so razkrili duplino, vsebujočo predmete Inkov ter več okostnjakov. Prepričani so, da so na sledu velikanske odkupnine, katero so plačali Inki Franciscu Pizzaro, španskemu zavojevalcu, da rešijo življenje zadnjega kralja Atahaupla, katerega je izdajalski zadavil Pizzaro leta 1533, potem ko je bila plačana odškodnina, obstoječa iz zlata in dragih kamenov, ki so bili vredni petnajst milijonov dolarjev.

DODATNA NADZORNIKA ZA CENSUS IMENOVANA

WASHINGTON, D. C., 21. nov. — Trgovski department je danes objavil imenovanje dveh dodatnih nadzornikov za ljudsko štetje v New Yorku. Imenovana sta bila Wilson Dods iz Ogdenburga in Mrs. Mary Woods iz Ithace. Vsak je dobil po par okrajev.

Dopisi.

Selo-Moste pri Ljubljani.

16. oktobra se je vrnil iz Amerike operni baritonist Mr. Anton Šubelj. Vozil se je s parnikom "Bremen". ogledal si še enkrat Berlin, kjer je pred leti študiral in se iz Ljubljane tako po prihodu podal v Rodico pri Domžalah pozdravit svojega priletnega očeta in sorodnike. Četudi še mlad, star je jedva trideset let, je vendar gledal Ameriko, ki jo je prepotoval od Atlantika do Pacifika, s pravimi očmi in opomnil tukajšnjo javnost, da je Amerika dežela dela, da se dela tam včasih tudi po 10 ali še več ur na dan in da se dolarji ne pobirajo kar po tleh, temveč se morajo trdo zaslužiti. Pohvalno je omenil naše rojake in slovensko časopisje v Ameriki, ki mu je šlo za časa njegove turneje v veliki meri na roke. Po enomesečnem oddihu v domovini se bo podal v Milan, kjer hoče nadaljevati svoje pevske študije in se potem v kakih desetih mesecih vrniti v Ameriko.

Omenim še, da je Mr. Šubelj oddal ameriškemu odboru Doma slepcev dva čeka v skupnem znesku $225.00 kot čisti dobiček koncerta, ki ga je priredil v korist Doma slepcev v Ljubljani. Vsa hvala njemu, kakor tudi greaternewyorškim Slovencem, gospodični Cerarjevi in upraviteljstvu Slovenskega Auditorija v Brooklynu. Hvala pa tudi Glasu Naroda, ki s tako veliko vnemo deluje na to, da bi bil čimprej zgrajen Dom slepih in bi se uresničila želja očeta te misli, Mr. Walter Predovicha.

V Vašem listu čitam, da ima tenorist g. Banovec jako dobre uspehe na njegovi turneji, dozvedel sem pa, da je njegova spremljevalka gospodična Ropasova radi klime izgubila glas in da se ne udejstvuje na koncertih. Nisem sicer nevrjetni Tomaž, toda rad bi pa le vedel, kdo je ocenil njen glas; ne bi bilo namreč lepo, ako bi za to celo stvarjo tičala kaka intriga.

*

Dopis prijatelja Franjo Pleškota iz Lemonta Ill., o zajcih, me je jako zanimal in to tembolj, ker sem se zmislil na one lepe čase, ko je bil pred 25 leti s svojim liričnim tenorjem najboljša opora kvarteta Franjo Pleško, Janko Pleško, Karl Vremšak in Rems. Peli smo med drugimi tudi lepe božične pesmice, ki so se Nemcu Brueningu tako dopadle, da nas je zaklenil v sobo in nas ni izpustil, dokler ni bil izčrpan naš cel repertoar. Da nismo postali hripavi, preskrbel nas je z raznovrstnimi pijačami, ki so pač vsebovale več kot pol odstotka alkohola. Janko Pleško in Karl Vremšak sta že preminula, ostala sva Franjo Pleško in jaz, ki bova mogoče tudi kmalo šla v Nirvano, v večna lovišča. Franjo, sprejmi moj najprisrčnejši pozdrav!

Ker sem ravno omenil zajce, ne morem si kaj, da ne bi popisal svojo prvo brakado predzadnjo nedeljo. Streljal sem pač že vrabiče in šoje, toda dolgouhce sem že na prostem videl, a ustrelil še nisem nobenega. Na povabilo dr. Perkota iz Vodmata šel sem na brakado na Pristvo pri Stični, kjer ima imenovani zdravnik svoj obširni lov. Ugovarjal sem, da nimam puške, a reklo se mi je, da bo za to že preskrbljeno. Pripeljalo se nas je 35 oseb (including ladies) v dveh avtobusih do Petruške vasi in potem hajd peš naprej v gozd.

Ženske so ostale v vasi Lovci so se razvrstili na svoje postojanke. meni je bil odrejen prostor ob obronku gozda. Doktor Perko mi je stisnil v roke puško in odšel na svoje mesto. Ko sem bil sam, začel sem ogledovati ta puhalnik in videl, da imam v roki puško sistema Werndl. kakršno so nosili prej vojaki in sicer z enim nabojem s kroglo. Šinila mi je v glavo misel, da se nahajajo v revirju mogoče medvedi ali pa divji prašiči. Ker se s tako zverjado ne bi rad srečal, otipal sem si za vsak slučaj hlače, ako so dobro zapete in iskal nizko drevo, na katerega bi bilo mogoče brzo splezati, a naposled sem se premislil in jo mahnil nazaj proti vasi. Med potjo me je pa vznemirjala misel, da ne bi bilo prijetno srečati kakega orožnika, ker namreč nimam orožnega lista. Imel sem srečo, dva orožnika sta namreč pekla za nas janjca na ražnju, mi pač odvzela in izpraznila puško in mi jo vrnila. Druge nesreče pri tem ni bilo.

Podal sem se nazaj v Petruško vas h kmetu Vencelju in čakal z damami prihod lovcev. Prišli so ob poltreh, vsi premočeni in premraženi v skrbi za mene, ker me niso našli. Pri tridesetih lovcih sestajal je cel plen iz enega zajca, treh šoj, enega jereba in ene veverice. Zajca je pogodil zidarski mojster Janez Wižentin iz Ljubljane. Bil je to njegov prvi zajec, radi tega je bil Wižentin ustoličen kot pravi lovec itd., kar je pomenilo zanj tri gorke udarce na tisti del telesa, kateri pri seji največ trpi in plačilo pet litrov vina. Medtem je bil janjec pečen in je kmalo izginil v želodce lačnih lovcev. Razvila se je prijetna neprisiljena zabava, pri kateri sta se odlikovala Dalmatinca Silovič in Lasan in pela junaške pesmi bele Dalmacije.

Z zavestjo, da sem bil še najbolj uspešen ko sem streljal zajce s srebrnimi šipami na Washington marketu v New Yorku, sem prišel domov ob desetih zvečer. Nisem prinesel nikakega plena, tudi ne opice, kakor mogoče kateri mojih prijateljev, domneva, pač pa nahod ki ga je poskušala moja žena s čajom ukrotiti.

V rekomandiranem zavitku je bilo danes upravništvu Vašega lista odposlanih več iztisov narodnih pesmi s spremljevanjem glasovirja. Priredil jih je znani komponist Zorko Prelovec za srednji oziroma nizki glas. So lepi, a lahki samospevi, popevke, ki jih je mogoče uporabljati pri najrazličnejših prilikah od najpriprostejših izvajalcev.

Ker mi je znano, da je mnogo rojakov, staršev, ki dajejo svojim otrokom muzikalno izobrazbo, bi jim priporočal, da segajo po teh zbirkah. Lepa slovenska pesem se bo gotovo tudi v Ameriki rojenim otrokom naših rojakov dopadla in gotovo bodo starši s ponosom gledali na svoje potomce, ki bodo z vnemo peli slovenske pesmi ter jih spremljali na glasoviru in s tem zabavali družine v dolgih zimskih večerih. Imajo rojaki sicer gramofone in radio, toda uverjen sem, da bo vsaki raje poslušal domače sviranje in petje, kakor pa večno škrtanje in puhanje gramofona ali radia.

Pozdrav!

Joža.

Naročite se na "Glas Naroda" — največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

Brooklyn, N. Y.

Kakor se letni časi spreminjajo, tako se tudi zabave. Poleti so bili pikniki, potem jesenske veselice, sedaj pa zopet večje zabave. Ker je najbolj pripraven čas, je odbor Slovenskega Doma sklenil, da se priredi velika zabava 31. decembra to je na Silvestrov večer v Slovenskemu Domu. V zgornji in spodnji dvorani se bo plesalo.

Natančno pojasnilo pride pozneje.

Za obilno udeležbo se vam priporoča Odbor.

Pittsburgh, Pa.

Čas nam je sporočati Vam, da bo naš odlični umetnik H. Gregory Perušek iz Chicago, Ill., imel razstavo svojih slik 6., 7. in 8. decembra 1929 v Slovenskem Domu na 57 in Butler ulici v Pittsburgh, Pa., pod pokroviteljstvom odbora Slov. Doma in ostalih društev v tem mestu. M. P.

Johnstown, Pa.

O naselbini sami nimam kaj posebnega poročati. Novic posebnih ni tukaj, z delom se ne moremo posebno pohvaliti, ker je bolj pod ničlo.

Zopet sta nas poletje in vročina zapustila, in prišli so hladni dnevi in dolgi večeri. Vsakdo želi kakega razvedrila in da se malo pozabi na te slabe čase.

Zato bo tukaj žensko društvo "Naša Sloga", št. 600 S. N. P. J. dne 30. novembra vprizorilo igro v 3. dejanjih "Tri Sestre". Igra je vesela in tudi podučiljiva za mlade može, kako se hudo ženico ukroti.

V igri je vseskozi mnogo humorja in smeha. Zato pridite pogledat sami, da boste videli kako so nazadnje mlade ženice pohlevne.

Prosimo, da se v obilnem številu udeležite te prireditve in pridite ob času, ker igra se prične točno ob pol deveti uri.

Po igri bo pa že skrbel Frank Koretz, da se bomo tudi podomače zavrteli.

Za dobro postrežbo bo vse preskrbljeno.

Na veselo svidenje 30. novembra v Slovenskem Delavskem Domu na Moxham.

Jennie Dimic.

MOŽ Z DVEMA ŽENAMA

Na dunajskem centralnem pokopališču se je ustrelil penzijonirani železniški uradnik Kellenboeck. K temu obupnemu dejanju poročajo avstrijski listi sledeče:

Kellenboeck, ki je štel sedaj 35 let, je bil pred petimi leti v službi na postaji v Tullnu, kjer se je poročil s kmečkim dekletom. Imel je dva otroka in zakon je potekal mirno, dokler se ni pred pol leta zaljubil v mlado dekle iz Tullna. Izdajal se ji je za samca in tako jo je lahko pregovoril, da sta se v neki dunajski cerkvi poročila. Duhovniku je predložil ponarejene listine. Svojo pravo ženo in oba otroka je bil zapustil že ob začetku svojega ljubezenskega razmerja, dal se je penzijonirati in je odšel na Dunaj, da si poišče drugo službo. Prva žena, ki ni vedela, da se je vnovič poročil, je prišla v stiske in je intervenirala pri orožnikih, da bi ji moža poiskali. Med tem se je razvedela v Tullnu vest o Kellenboeckovem dvojnem zakonu, druga žena, ki je bila noseča, je prišla na Dunaj, da postavi moža na odgovor. Priznal ji je vse in to jo je tako potrlo, da se je zastrupila. Od žalosti in od strahu pred pravico, ki ga je iskala, si je Kellenboeck ob njeni krsti na pokopališču pognal kroglo v glavo.

ZAGONETNA SMRT VOJAŠKIH NOVINARJEV

Nemške in angleške vojaške oblasti skušajo pojasniti zagonetno smrt štirih vojaških novinarjev, ki so urejali list za angleške okupacijske čete v Porenju "Post". Angleži so izdajali list, da so seznanjali vojake vsak dan sproti z novicami iz domovine. List je vodil izprva kapetan Rolston. Prideljena sta mu bila še poročnik Baker in Nevil.

Vsi trije pa so umrli zaporedoma v tako kratkih presledkih, da je njihova smrt že tedaj zbudila pozornost. Lahko bi rekli, da je vse tri urednike zatekla tragična smrt, vendar je preiskava, uvedena po vojaški oblasti, ugotovila, da so vsi trije končali naravno. Šele sedaj, ki je umrl četrti in zadnji urednik vojaškega lista, ki je bil prej zaposlen v upravi "Post", so se Angleži odločili, da izvedejo ponovno preiskavo.

Ko so se angleške čete umikale z izpraznjenih krajev od Koelna proti Weisbadenu, je umrl na pred večer pohoda stotnik Roland Lewis. Njegova smrt je je primerila v tako skrivnostnih okoliščinah, da so Angleži v sporazumu z Nemci odredili izkop trupeh treh že preje umrlih novinarjev-častnikov. — Zdaj bodo trupla Rolstona, Bakerja in Nevila ponovno obducirana. Zatrjujejo namreč, da so bili vsi trije žrtev zahrbtne intrige, dočim se je končal Roland Lewis sam, in sicer zarad nesrečne ljubezni. V interesu dobrih rezultatov preiskave nočejo izdati Angleži nobene podrobnosti. Nemške oblasti se nahajajo v zelo kočljivem položaju, ker morajo sodelovati pri stvari, ki jih bo dozdevno blamirala.

UGRABLJENI DIPLOMAT

Pekinški višji deseti tisoči so v velikem strahu zaradi neprestanih banditskih napadov, ki se vršijo v tem mestu. Ob belem dnevu odvajajo tam otroke bogatinov in ugledne osebnosti, za katere zahtevajo potem ogromne odkupnine. Tako se je predstavil pred nekoliko dnevi elegantno oblečen gospod bivšemu kitajskemu poslaniku v Berlinu Jang-Čengu in mu oddal pismo s katerim ga je vabil general Ma-Čung-Jing k sebi na dom. Poslanik je sedel, nič hudega sluteč, v pripravljen avto in se odpeljal. Domov se doslej ni vrnil, pač pa so prejeli njegovi svojci drugego dne pismo, v katerem so jim neznanci sporočali, da je diplomat "na varnem" in da se bo vrnil le proti odkupnini.

Tudi iz Šanghaja poročajo o podobnih delih neznanih roparjev.

Značilno za kitajske prilike je to, da zločinci zahtevane vsote običajno tudi prejmejo.

UBOJ S KLJUČEM

V Ebelsbergu pri Lincu je sedela manjša družba uradnikov ondotne predilnice. Med njimi sta bila tudi uradnika Ferschl in Reinwart. Nenadoma se jima je pridružil zabavljač Brixner. Ko sta ga uradnika zapodila od mize, je začel vpiti in ju obkladati s psovkami. Slednjič so se udarili in Brixner je počil Ferschla po glavi s ključem. Udarjencu se začetkoma stvar ni poznala. V ponedeljek zjutraj je še prišel v pisarno, v torek pa se je nenadoma zgrudil med delom in izdihnil, kakor se je pozneje pokazalo, na posledicah nedeljskega udarca s ključem.

Peter Zgaga

Mož se je vrnil ves skesan domov.

Ona je še vedno grdo gledala, in šoba ji je visela skoro do pasu.

— Draga moja, — je začel — draga moja.

— Nič draga moja, — se je zadrla nanj. — Ali še veš kaj si včeraj govoril? Ali se še spomniš, kako si se kregal z menoj? Ali še veš, kakšno krivico si mi delal?

— Saj baš zastrantega te hočem prositi odpuščanja. Odpusti mi, prosim te. Ves dan sem premišljeval in sem prišel slednjič do zaključka, da je bilo prav, kar si rekla. Torej, oprosti mi.

— Je prepozno, — je zagostolela. — Danes sem že drugačnega mnenja kot sem bila včeraj.

*

Ko sem čital poročilo rojaka iz Montane, sem se nehote spomnil prijatelja Zelenca.

O tem času je skoro vsako leto sporočil, kako in kakšnega so stiskali in v kakšni meri so ga stiskali, da je bila mera polna.

Letos pa nič o trgatvi, nič o prešanju in o vretju.

Najbrž se mu zdi vse to nekaj vsakdanjega in samoposebi umevnega, kar ne spada med novice.

Meni in še marsikomu drugemu se tudi zdi tako.

*

Mlada, lepa rojakinja se je začela kar naenkrat črno oblačiti.

— No, zakaj pa to? — so ugibale njene znanke.

— I, za možem žaluje, — je pojasnila prijateljica.

— Saj ni bila nikdar poročena, saj ni nikdar imela moža.

— I, zato pa žaluje — se je glasil odgovor.

*

— Ah, to je pa nekaj strašnega, kakšen spomin ima moja žena.

— Kaj? Ali vse pozabi? — ga je vprašal prijatelj.

— O, če bi vse pozabila, bi Boga zahvalil, ampak to je vrag, ker si vse zapomni.

*

Neko lepo žensko, ki pa ni imela posebno lepega moža, so vprašali, kakšno mnenje ima o moških.

— No, — je rekla, — stvar je taka. — Ljubimec mora biti mlad in čeden. Kajti ljubimca si sama izbere. Z možem pa mora biti ženska zadovoljna, naj bo tak ali tak. Moža ji je Bog dal.

*

Nekateri imajo za muziko velik talent.

Kakor bi mignil, ti poiščejo na radiu katerokoli postajo hočeš. Zdaj Chicago, zdaj San Francisco, zdaj Los Angeles.

Za to je treba že velike godbene naobrazbe.

*

— Oženili ste se? — so vprašali šaljivca.

— Da.

— Koga ste pa vzeli?

— Ženo.

— Bedast odgovor. Ali ste že videli koga, ki bi vzel moža?

— Seveda, moja žena je vzela moža.

*

Prihodnji teden bo Zahvalni dan. Senat se bo za en teden odgodil. Kar je tudi nekak vzrok, da smo lahko hvaležni in zahvalni.

*

Ločitve zakona so na dnevnem redu.

— Kako bi se dalo zmanjšati število ločitev? — se vprašujejo moralisti.

Po mojem mnenju bi se število ločitev zmanjšalo, če bi se zmanjšalo število porok.

*

— Dobro zaslužiš, vsak teden — so rekli rojaku — zdaj nam pa povej, kako razpolagaš s svojo plačo.

— Ja, hvala Bogu, — je odvrnil — dobro zaslužim, toda z mojo plačo moja žena razpolaga.

*

Angleški prestolonaslednik namerava odpotovati to zimo v Afriko.

To bo tekom treh let že njegovo drugo potovanje v Afriko.

Najbrž se med divjaki boljše počuti kot pa v londonski družbi.

BOŽIČ V STARI DOMOVINI

Onim, ki so namenjeni potovati v stari kraj za Božič, poročamo, da priredimo zadnji izlet to leto na največjem in najhitrejšem parniku francoske parobrodne družbe —

ILE DE FRANCE

BOŽIČNI IZLET – 6. decembra 1929

Kakor vedno, so nam tudi za ta izlet dodeljene najboljše kabine in kdor si želi zasigurati dober prostor, naj se pravočasno prijavi in pošlje aro.

Za pojasnila glede potnih listov, Return Tickets i. t. d. pišite na domačo —

SAKSER STATE BANK

82 CORTLANDT STREET NEW YORK, N. Y.

VSA EVROPSKA VOJNA samo $3.95

BREZPLAČNO: 5 dragocenih novosti BREZPLAČNO

Popolnoma nove, nikdar prej kazane slike o evropski vojni, ravnokar dobljene iz Evrope. Slike so bile vzete direktno na bojiščih. Vso to vojno, največjo v zgodovini, katere so se udeležili skoro vsi narodi sveta, boste videli sedaj v svojem lastnem domu Te slike so krasne, napravljene v naravnih barvah. To je povsem nekaj novega in presenetljivega! Vsa skupina sestoji iz 150 slik in enega zadnje izboljšanega stereoskopa, skozi katerega boste videli vse te slike povečane in realistične kot žive. Videli boste vasi in mesta strašno razdejana, strašne boje vojakov v zakopih, bajonetne napade, obstreljevanja, artilerijske in kavalerijske napade, tanke v boju, bitko s submarini in ladjami, boreče se aeroplane in zeppeline v zraku, eksekucije, izpraznenje in več drugih jako zanimivih stvari. Cena za vso kompletno skupino je posebno znižana na $3.95. Če niste zadovoljni, vam bomo vrnili denar

POPOLNOMA BREZPLAČNO: z vsako skupino vam bomo poslali pet krasni dragocenih novosti; 1) francoski žepni nož s slikami krasnih deklet na ročaju; 2) kitajski prstan za "srečo-zdravje-zadovoljnost"; 3) žepno detektivsko kamero, s katero lahko vidite dosti stvari; 4) X-Ray cevku in 5) majhen teleskop, s katerim lahko vidite krasna francoska dekleta v raznih naravnih pozah.

NE POŠILJAJTE DENARJA VNAPREJ; samo izrežite ta oglas in ga pošljite s 50 centi za pošiljalne stroške; za blago boste plačali $3.95, ko vam bo dostavljeno na dom.

GRAND NOVELTY COMPANY 1723 N. Kedzie Ave., Dept. 314 Chicago, Ill.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

EDVARD STILGEBAUER:

FITZGERALDOVO DVOŽENSTVO

"Sailors Home" je bilo ime klubu pomorščakov v Liverpoolu. Že leto in dan so bile štiri stene njegovega "smoking-room" priče najneverjetnejših zgodb od vseh širin našega planeta in doživljajev Sida Fitzgeralda ne bi bilo vredno naprej pripovedovati, da ni ta mladi Anglež pri vseh svojih prijateljih znan ko redek vzor neomajne resnicoljubnosti.

Štel je 28 let in je bil strojni mojster na "Springflowerju", ko je nastopil iz Carigrada ono vožnjo ki ji je bilo dano povzročiti tolikšne posledice po njegovih poročilih v klubu. Malo prej nego je ostavil bosporsko vodovje, se je bil v Stambulu oženil z 20 letno rojakinjo, Lizzie Lihninghill po imenu, ki je bila zaposlena v zapadnjaškem hotelu turške prestolice kot gospodinja v baru.

Sid je imel srečo. — Kapitan "Springflowerja", majhne blagovne ladje, ki ni sprejemala potnikov na krov, mister Gouldfield, je bil človekoljuben gospod. Dal se je torej pregovoriti in vzel s seboj mlado gospo svojega novega strojnika kot kuharico za moštvo.

Na vožnji po Sredozemskem morju je šlo vse gladko. Vreme je bilo nepopisno lepo, četudi je stal november v koledarju. Lizie se je znala priljubiti. Kuhala je zares izvrstno, in kadar se je prikazal njen dekliški obrazek, obdan z vijoličnimi očmi, so vsi sneli čepice, počenši od mistra Gouldfielda pa do najmlajšega učenčka. Lizzie je bila edini ženski stvor na "Springflowerju" in kot taka je postala v kratkem prava pravcata mati vsej ladjici. In Sid Fitzgerald je bil zato neznansko ponosen na svojo mlado ženko. Do ušes je bil zaljubljen v svojo srčkano plavolasko in še dolgo ni bil iz svojih medenih tednov, ko je neko jutro ladja pustila Gibraltarski prehod za seboj in krenila v Atlantik.

Tu se je podoba na mah premenila. Vreme se je slabšalo dan za dnem in od ure do ure, čim bolj so rinili proti severu. Prav naglo je pritisnil vihar. Ali to še odaleč ni bilo najhujše. Dva dni vožnje od angleške obale nisi videl niti roke pred očmi. Neprodirna megla, kakršna je celo po londonskih ulicah redkost. Rog je zbog tega nastopil svojo službo. "Springflower" je tipal skozi neprijetno sivino, kapitan in posadka so bili večino v strahu, da bi jih utegnil potopiti kak orjak, ki ga ni bilo o pravem času zapaziti.

In res! Ponoči med 1. in 2. uro se je nezgoda primerila. Francoska pomožna križarka "La Cigale" je zadela v malega "Springflowerja". V vodi se je mašinist Sid Fitzgeral onesvestil. Šele tedaj se je zopet zavedel, ko je z obvezanim čelom ležal v zasilni bolniški postelji na bojnem brodu. Njegovo prvo vprašanje je bilo po Lizziji!

Ne! ženske ni bilo med rešenci s "Springflowerja", kolikor jih je polovila "Cigale". Pri tej novici toliko in toliko, da si ubogi Sid ni vzel življenja. Vendar se je posrečilo zdravniku in sestri rdečega križa Fernando Lacombe, ki mu je stregla, da sta ga odvrnila od tega obupnega koraka.

Pol leta zatem je tičal v brightonski novačnici, da se izvežba za službo. Lorda Kitchenerja nabori so imeli preboren uspeh, Conscription Bill je tudi na Angleškem uvedla za dobo vojne splošno vojaško obveznosti in Sid Fitzgeral je skoraj nato postal prostak na dreadnoughti (neboji) — "King James".

Hitro je napredoval in zbog tega videl dežele ter morja. Policijska služba, ki jo je angleška vojna mornarica za čas sovražnosti prevzela na svetovnem morju, je vrgla "King James" in z njim ubogega Sida zdaj sem, zdaj tja. Za svojo Lizzijo, ki jo je smatral na vek izgubljeno, ni utegnil žalovati niti ni imel kedaj pošiljati pisem v domovino. Njegova priletna mati v Liverpoolu je tugovala. Napisala je pisemce za pisemcem, saj natančnega ni mogla poznati, in po dolgih tednih se je vsaka njena pošiljka zopet vrnila kot nedostavljiva. Tako je slednjič opustila up, da bi mogla stopiti v stik s svojim Sidom, in se odrekla tem enostranskemu, povsem neplodnemu dopisovanju.

A tudi ta večna vojna se je naposled nehala. Ko so se izmenjavale zadnje brzojavke med nemško vlado in predsednikom Wilsonom, je bil "King James" usidran pred New Orleansom. Sida Fitzgeralda so nemudoma odpustili. Ali hrepenenje po Angliji, Liverpoolu in postarni materi ga je bilo očividno minilo. Odkar je bil Lizzie zmanjkalo, zares ni vedel, kaj bi ga moglo prikleniti na daljno očetnjavo, in tako se je brž odločil za ponujeno službo prvega krmilarja na španski trgovski ladji "Santa Cruz".

"Santa Cruz" je bila natovorila petroleja in plula skozi Panamo v Valparaiso.

New Orleans zopet ni bil bil prost mrzlice. Od velikih Antiljev se je tu in tam prikradel nepoznani gost in prav iznenada proniknil do mississipskega ustja. Na širnem morju je bil obolel ob jako sumljivih simptomih eden mulatov, ki so imeli opravka pri oljni peči "Sante Cruz". Španski doktor ni maral prav z besedo na dan, toda vobče je prevladoval občutek, da se lahko govori o sreči, če se dospe v čilski pristan, ne da bi začela razsajati kuga na krovu.

In usoda je bil tokrat prizanesljiva. Mulat je bil ter ostal edini bolnik na "Santi Cruz". Sid Fitzgerald sam ga je po kapitanovem naročilu spravil v bolnico v Valparaisu in prišel na ta način tam z doktorjem Josejem Gonzago v pomenek.

Medtem ko je ladja čakala na sidru pred Valparaisom, je prišel Sid ponovno v bolnico, da bi kaj pozvedel o mulatovem zdravju, in je ob takem posetu povedal doktorju svojo zgodbo. Ko jo je zavrtil, je menil Gonzaga:

"To je pa zares od sile čudno!"

"Ali se vam to zdi tako nenavadno, gospod doktor?" je vprašal Sid dobrodušno.

"Da," se je glasil odgovor. "Pa saj ne vem, ali vam more biti znano, na kaj merim s to pripombo!" Vprašujoč je Sid upiral svoje jasne, modre oči pri teh besedah Gonzagovih v bledi obraz španskega lečnika, obrobljen s polno črno brado, in ta je zaključil:

"V naši bolnici živi namreč že nekaj let, sedaj za bolničarko izvežbana, mlada gospa angleškega pokolenja, ki jo je ob brodolomu rešil norveški parnik. Po skoro neverjetnih blodnjah je pristala navsezadnje tu v Čilu. Prav čudna je zadeva s to gospo. Zaradi strahu in smrtne groze, ki jo je prebila, je namreč izgubila spomin na vse dogodke pred ladjelomom. To je duševna bolezen, ki nam zdravnikom ni neznana. Ko sem poslušal vašo pripoved, me je izredna sličnost doživetja domislila na to gospo!"

Da je Sid v danih okolnostih doktorja prosil, naj mu predstavi to Angležinjo, je seveda umljivo. Toda to svojo prošnjo je izrekel brez najmanjšega razburjenja. Med vojno se je potopilo na stotine ladij. Da so se posamezni potniki mogli rešiti, kdo bi se bil temu divil?"

Gonzaga je šel in Sid je v bolniški sprejemnici pokojno čakal njegove vrnitve.

Potekla je kakih pet minut.

Tedaj se je Sidu izvil iz ust krik: "Lizzie!"

Solnce je sijalo skozi visoko okno z gotskim oblokom. Žarko in jarko je obseval njegov svit postavo in poteze mlade plavolaske, ki je pravkar vstopila v obleki usmiljenke ob Gonzagovi strani.

Radost ubogega človeka spričo najdene ženke je bila domala nepopisna. Obe roki je iztegnil proti njej in zaklical:

"Ti si, da, ti si, moja žena!"

In vendar.... Sid Fitzgerald je stal kot okamenel.

"Meni je ime Kitty, ne pa Lizzie, in nisem vaša žena," mu je zadonelo nasproti.

Gonzaga se je pomebno spogledal z njim.

"To je pač ta bolezen," naj bi bil pomenil ta pogled, in ubogi Sid je razumel.

Sid in Gonzaga sta morala izrabiti vse umetnosti, ako sta hotela pregovoriti najdenko, da je šla, če že ne kot žena, pa vsaj kot gost Fitzgeraldov na potovanje s "Santa Cruz" iz Valparaisa proti New Orleansu, zakaj zdravnik je bil mnenja, (od ondod naj bi se vrnili naravnost v Anglijo) da bi svidenje s staro domačijo utegnilo zopet obuditi izginuli spomin.

In po mnogih, mnogih tednih sta naposled prispela v Liverpool. Hišica, v kateri je bivala gospa Fitzgerald, je stala v Albert Streetu. Sid ni dal nobenega glasu. Na ta način je torej prišel čez leto in dan — tako rekoč kot tujec — v opoldanski uri v domovino.

Vendar še v dnevih starosti je materino oko bistro, če je čakala sina.

"Sid, moj Sid!"

"Mati, mati!"

Tako sta si slonela ihteč v objetju.

Veli starkini prsti so drgetaje, kakor bi se hoteli prepričati o resnici, gladili mladeniču plave lase. In zopet najdena soproga je stala ob strani — brez umevanja. Minuta je prehajala za minuto.

Tedaj se je slednjič okrenila mistress Fitzgerald proti mladi gospe. Rekla je:

"Ampak, Lizzie, zakaj mi le nisi nič povedala, da se Sid danes vrne? Saj to si pač vedela, ko si pred eno uro odšla zdoma! In odkod imaš drugo obleko?"

"Meni je Kitty ime in nisem njegova žena!"

Nesrečni Sid je mislil na samomor.

Prepozno! Tudi priletna mati, ne samo Lizzie, je zaradi njega izgubila pamet!

Ko le ne bi bil nikdar in nikoli prišel na misel, naj se vrne domov.

Baš se je okrenil proti durim, da bi planil ven in odnesel svojo neizrekljivo bolest kam v samoto, ko mu je zadonel klic veselja naproti: "Sid, Sid, Sid!" Zgrudil bi se bil, da ga ni pri tej priči objelo dvoje polnih, mehkih rok.

In nekaj nepojmljivega je stalo živo pred njegovimi očmi. Dve ženski, podobni druga drugi kakor jajce jajcu! So se mu pomešali čutin ali je to romantična igra prirode? Tudi gospa Fitzgeraldova je trepetala po vseh udih. Cele dni, ne samo ure, je trajalo, preden so tu zopet srečno prišli v pravi tir in so možgani teh ubogih ljudi pojmili čudovito dogodivščino. Minili so dnevi, da je prava Lizzie Fitzgerald obrazložila svojo odesijado ter tako odgrnila prostor tajne z dvojnega Sidovega zakona.

Obenem z nekaterimi drugimi brodolomci s "Springflowerja" (je pravila pristna Lizzie) je bila v oni grozni noči vzeta na velik parnik, ki je plul v Avstralijo in Novo Zelandijo. Nešteta pisma je poslala s te zadnje angleške kolonije na Sida, a nobeno mu ni prišlo v roke. Brez vseh sredstev in nad je nazadnje sprejela službo sobarice pri bogati angleški dami in se z njo šele pred kratkim vrnila na Angleško. Dovolili so ji 4 tedne dopusta, da je sedaj obiskala Sidovo mater v Liverpoolu, upajoč da bo mogla odtod nadaljevati svoje poizvedbe.

Te so končno dosegle uspeh.

Tako nekako mi je pravil Sid Fitzgerald svojo neverjetno usodo v "Mornarskem domu" v Liverpoolu ter dostavil:

"Pa tudi za nesrečno Kitty je ta osupljiva in presenetljiva podobnost z mojo ženo postala blagoslov. Saj jo je Lady Hulmeby vzela namestu Lizzie v službo. Lady je moja priča za istinitost te prigodbe," je tako nadaljeval. "Sama se je pripeljala v Liverpool, je na domu moje matere v Albertovi ulici vedela obe ženi, pa se ji ni posrečilo, da bi spoznala svojo hišno in jo ločila od dvojnice iz Valparaisa."

(K)

ADVERTISE
in "GLAS NARODA"

Med Vrhničami v Waukegan, Ill.

Mr. & Mrs. J. R. Corn, Butte, Mont.

Pravzaprav je bil naš namen in dolžnost, da bi se takoj po vrnitvi na svoj dom zahvalila prijateljem in znancem v naselbinah od vzhoda do zapada Unije ter omenila naše potovanje v našem priljubljenem listu Glas Naroda, katerega prejemamo prav od početka ko je pričel izhajati.

Rzume se, da po parmesečni odsotnosti je potrebno najprej, da si človek uredi dom in gospodarske zadeve, ker malo pred našim odhodom od doma smo poročili našo hčerko z uglednim hrvatskim rojakom. Ker sta se preselila v Californijo, ni ostalo na domu pravega gospodinjstva, zatem pa je prišel čas, ko se je bilo treba zopet preskrbeti do druge jeseni z okrepilom za žejne, ker za dalj kot za eno leto preskrbovati se je itak težavno radi nevarnosti da se skisa, če kaj ostane, kot Peter Zgaga večkrat opomni. No, pa da bi se kaj skisalo, ponavadi ni dosti prilike.

To so torej glavni vzroki, da se nisva zahvalila že poprej našim prijateljem za njih gostoljubnost.

Po skoro več kot 30 leti smo se zopet sešli z znanci iz našega rojstnega kraja Vrhnike, sedaj v raznih slovenskih naselbinah kot Cleveland, O., Little Falls, N. Y. ter Waukegan in North Chicago, Ill.

Dolgo je bilo potovanje iz Montane, pa človek hitro pozabi napore, ko se sestane z znanci iz mladih let. Z starejšimi smo se pogovarjali o časih otročjih in mladih let z mlajšimi pa o njih starših, bratih in sestrah in čas je povsod hitro potekal.

Naša prva postaja je bila slovenska metropola Cleveland. Najprej smo se ustavili pri tamošnjem znanem trgovcu in pogrebniku A. Grdina. Od tam smo telefonično poklicali gospo N. Zalokar, mojo sestrično (Gašperinovo Nežko). Veselje je bilo nepopisno, ko smo se po tolikih letih zopet sešli. Njen mož Jože je takoj prinesel na mizo finega okrepčila za dušo privezat Nežka pa okusnega prigrizka za tolažbo želodca.

Ginljivo je bilo pri Zalokarjevih tudi snidenje z 85 let staro teto N. Korče, katera živi pri njih.

Drugi dan po našem prihodu sta nas Mr. in Mrs. Zalokar peljala na tamošnje pokopališče ker želela sva videti grobove strica Gašper Korčeta in njegovih otrok.

Prav prijetno je bilo par večerov pri bratrancu G. Korčetu. Zelo rada bi ostala med njimi še nekaj dni, toda to bi zavleklo načrt našega potovanja predolgo. Z težkim srcem smo se poslovili, toda v prijetnem zadovoljstvu, da nam je bila dana prilika, da smo se še videli in v upanju, da se še bomo.

Nežki, Jožetu in Korčetu izrekava tem potom najino najlepšo zahvalo za gostoljubnost v njih hiši.

Hvala tudi John Furlanu, kateri naju je vozil in razkazal zanimivosti Clevelanda, nato pa naju pripeljal k bratrancu Franku in Tone Turku (iz našega Klanca nad Butnkam na Vrhniki), kjer smo zopet obujali spomine otročjih let, kako smo krave pasli itd., da je čas kar hitro potekel.

Iz Clevelanda sva se podala v Little Falls, N. Y. ter našli zopet znance iz mladih let ter bratrance: Charli, Jerry in Mat. Korče. Isti so se kar kosali s katerim gremo v gostijo najprvo. Obetali so za kosilo eden boljša dobrote kot drugi. Prvi je rekel, da bo zaklal teleta, drugi da pobije kravo, tretji pa da pripravi najboljši steak od rogača iz hleva, ki ima rogača v nosu. Zedinili so se potem, da zaenkat bodo pohane puške za prvo kosilo. In res ni manjkalo na mizi pri enem in drugem ničesar.

Sešli smo se potem tamkaj tudi z sestrično Johano Stržinar. Prisrčna hvala vsem skupaj za bratski sprejem in gostoljubnost, kakor tudi Jennie Istenič in Dobrovoljcu za njih postrežbo.

Luka Susman je bil ginjen do solz, ko smo se oglasili na njegovem domu. Mož je 84 let star, a za njegova leta še vedno čil starček.

Iznenadenje je bilo tudi srečanje z Franco Jerina (Karunova) iz Klanca pred Raškovcem na Vrhniki, s katero smo se v otročjih letih lasali za vsak malenkostni prepir.

Dasi je bil zelo daleč, smo se zelo veselili, da smo se ustavili tudi v Little Falls.

Iz Little Falls sva se podala ogledati Niagarske slapove, na katere je krasen pogled ko bobni velikanske množine vode čez globoke stene v globočino. To naravno krasoto Amerike ob kanadski meji je res vredno ogledati.

Nato nas je peljala pot v Detroit, Mich., kjer sva si ogledala zanimivosti Fordovih in drugih avtomobilskih tovarn, kjer so delavci res stroji poleg strojev.

Zelo nama je bilo žal, da se nisva že poprej pobrigala za naslove kakih znancev, ker zvedeli smo šele v Waukeganu, da je tudi v Detroitu kak ducat Vrhničanov ter sva uverjena, da bi nama eden ali drugi razkazal še več tamošnjih zanimivosti mesta.

Iz Detroita pas va se podala v ameriško Vrhniko — Waukegan, Ill

Naslova nismo imeli drugega kot od znanega rojaka Franka Petkovška. Iz postaje naju pripelje taksi prav hitro do njega. Vprašava ga, če ima za naju eno sobo na razpolago, pa nama pove, da jih imamo lahko 10 če hočemo. Odkazal nama je udobno in snažno sobo v prvem nadstropju.

Vprašava ga za vrhniškega Jožeta Zelenca. Dasi je bilo že malo pozno, ga pokliče Petkovšek na telefon in v četrt ure je bil že pri nas. Ker smo si bili dobri znanci z njegovimi pokojnimi starši, nas je odpeljal na njegovo stanovanje ter prinesel iz kleti izborne kaplje lanskega pridelka, njegova žena Ančka pa je medtem pripravila na prekajenem špehu pol ducata svežih jajc. Jože je povedal, da dobi iste vedno na Šuppovi farmi, kadar kokoši pridno nesejo.

Ko smo se potem nekoliko pogovorili, sva se podala k počitku v Petkovškovo hišo.

Vrhničanje tu so hitro zvedeli o najinem prihodu, kar je starejših pionirjev seveda. Prejela sva povabila za sem, povabilo za tje, da nama ni kazalo drugače, kot naš obisk v Waukegan za nekaj dni podaljšati. Razume se, da se z sestrično Mrs. Frances Serše nismo poznali ko smo se srečali, ker ob našem odhodu iz starega kraja je bila še otrok in od takrat so potekla že dolga desetletja.

Pogovora je bilo dosti po tako dolgem času svidenja v nje in njenega moža Tomaža hiši.

Tudi pri sorodnikih družine Franka Ogrin je bilo zopet prijetno, posebno ko smo se po okusnem kosilu pri njemu odpeljali pogledati v semenišče Mundelein, kjer je videti krasno vrtnarsko umetnost jesenskega cvetja. Za vznika nam je bil seveda zopet Jože.

Pri rodbini Janeza Rep, st., smo bili v gostih ravno na večer, ko je prišla žalostna novica iz Vrhnike, da mu je umrla njegova mati. Razume se, da je prevladovala žalost tudi v hiši njegovega brata Franka Rep, kjer sva se tudi oglasila.

Tudi pri Frank Petkovšku sva bila izvrstno postrežena, dasi je sedaj po izgubi njegove dobre žene odvisen od najete postrežbe v njegovi kuhinji, ter je potožil, da nima tistega reda kot poprej, ko je bila še pokojna Rozi živa.

Prav prijetno smo se imeli tudi pri rodbini tu splošno znanega rojaka Frank Opeka (Šarovca, izpod sv. Trojice na Vrhniki). On je še vedno poln zdravega humorja. Iz kleti pa je nosil zaprašene steklenice rujne kapljice, kar je razumljivo, da ne lanskega pridelka, ampak še od poprej.

Predzadnji dan najinega bivanja v Waukegan, sva bila pobavijena na kosilo k rodbini Jožeta Zelenca, kjer je videti srečo in zadovoljnost povsod v njegovem stanovanju.

Mnogo zabave smo imeli z njegovim sinčkom Jožkom, kateri je že zelo navihan.

Hvala njemu kot njegovi ženi Ančki za postrežbo. Za zaključek pred odhodom pa nam je napravil Jože posebnost. Natočil nam je rujne kaplje v starokrajski kozarec iz debelega močnega stekla, kateri je bil v rabi več kot 35 leti v gostilni njegovih pokojnih staršev, kar nam je zopet obudilo prijetne spomine nekdanje Zelencove gostilne na Vrhniki.

Zadnji večer našega odhoda sva bila povabljena k Johnu Rep, ml., kjer je za odhodnico njegova žena Maggie pripravila okusno večerjo.

K odhodnici se je tam zbralo tudi drugih znancev, kot Šarovc, Petkovšek, Tomaž Serše, Joe Poljanšek, J. Rep, st., in drugi ter je ura odhoda prišla prej kot smo si jo želeli.

Prav prehitro so nama potekli dnevi v prijaznem Waukeganu in North Chicago, kjer sva se sestala z tolikimi znanci in prijatelji, ter bila povsod tako gostoljubno postrežena nad naše pričakovanje.

Hvala torej še enkrat vsem in vsakemu posebej, ki ste nama napravili tako prijetno bivanje med Vami. Ako pa kdaj pripelje pot katerega skozi državo Montano, v naši ste vedno dobrodošli.

Do odhoda vlaka iz North Chicago je bilo le še nekoliko minut. Na postajo nas je potegnil Jože in da ni dal njegovi Franklin "full gass", prav gotovo bi še vlak zamudili, pa šlo je vse po sreči.

Po skoro dvadnevni vožnji sva dospela na svoj dom z prijetnimi spomini najinega potovanja ter kličeva vsem znancem in prijateljem: Na veselo svidenje!

PRAVA BETLEHEMSKA ŠTALICA IN BOŽIČNE JASLICE
Vsega skupaj 27 kipcev (vredno $15.00)
SAMO $3.90
TUKAJ imate veliko in izredno novost! To je krasna importirana resnična BETLEHEMSKA ŠTALICA IN BOŽIČNE JASLICE, predstavljajoče Jezusovo rojstvo. Cela skupina sestoji iz 27 solidnih stoječih kipcev, napravljenih iz posebno močne snovi, završenih v umetniških, krasnih in bogatih barvah. Štalica je napravljena iz lesenih hlodov, streha je iz slame, pročelje je pa okrašeno z vedno zelenimi smrekovimi vejicami. Vse je napravljeno izredno krasno in močno ter bo trajalo dolgo let. V štalici so naslednji kipci: mali Jezus v jaslicah, sv. Marija, sv. Jožef, trije kralji, pastir, kamela, krava, osliček in sedemnajst ovac. Vse izgleda kakor živo. To ni papirnata igračа, pač pa resnične starodavne božične jaslice in štalica; vse popolno. Kamorkoli postavite, bo okrašlo prostor ter navdalo dom z božičnim razpoloženjem. Vse je vredno najmanj petnajst dolarjev, toda mi hočemo po posebni novi ceni za SAMO $3.90. Če ni vse tako, kot pravimo, bomo vrnil denar.
NE POSILJAJTE DENARJA VNAPREJ — samo izrežite ta oglas ter ga pošljite s samo 50 centi za pošiljatve stroške. Za jaslice boste plačali $3.90, ko vam jih bo poštnonoša prinesel na dom.
GRAND NOVELTY CO., Dept 216 1723 N. KEDZIE AVE., CHICAGO, ILL.

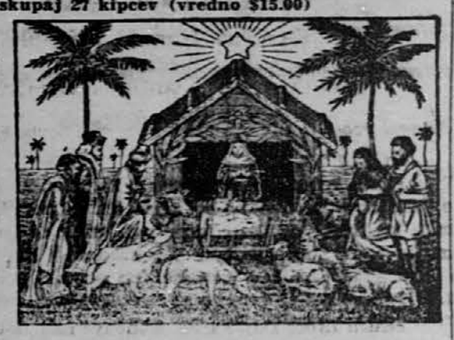

Nahod in revmatizem.

Jeseni in začetkom zime je prehlajenje običajen pojav posebno če je vreme deževno in če se temperatura naglo menja. Nahod, glavobol, kašelj, trganje po udih, revmatizem, išias in druge take neprijetne bolezni se oglašajo najraje jeseni in v prvih zimskih dneh. Prehlajenju pa niso podvrženi vsi ljudje enako. Na kmetih, kjer se ljudej mnogo gibljejo na prostem, dokler jih ne prežene zima za peč, je prehlajenja mnogo manj, kakor v mestih, kjer človek presedi večinoma v zaprtih prostorih, tako, da telo ni vajeno svežega zraka in ni dovolj odporno proti naglim izpremembam temperature. Ljudje pravijo, da od svežega zraka še nihče ni zbolel, da je prehlajenje in prepih prazna fraza in da povzročajo nahod, kašelj, revmatizem in razna vnetja bacili. Drugi pa trdijo, da bacili pri tem ne igrajo nobene vloge, češ saj se lahko na vsakem koraku prepričamo, da začne boleti človeka zob, če sedi na prepihu, da dobi hud kašelj, če se napije mrzlega piva, da ga trga po nogah, če ne sezuje takoj mokrih čevljev ko pride domov itd. Na drugi strani vidimo, da si mnogi utrjujejo telo, da se kopljejo celo pozimi v mrzli vodi in natirajo kožo s snegom, pa se ne prehlade, nasprotno je pa mnogo primerov, ko človek komaj pomoli nos iz sobe, pa ima že nahod ali glavobol.

Jasno je, da bo dotični, ki se koplje pozimi v mrzli vodi ali ki si drgne kožo s snegom, drugi dan zdrav in sposoben za delo, jasno je pa tudi, da bi se marsikdo na njegovem mestu tako prehladil, da bi moral dolgo ostati v postelji ali pa bi sploh več ne vstal. Eni so utrjeni, drugi ne. Nobena bolezen nima samo enega vzroka, vedno se mora združiti več vzrokov da človek zboli. Tudi pri nalezljivih boleznih ni moč dotičnega bacila tako velika, da bi zadostovalo za bolezen, da pride balcil v organizem To je odvisno od tega, kako je organizem proti bacilom oboročen. Bolezni v nosu, grlu, sapniku, pljučih itd., na katere v prvi vrsti mislimo, če govorimo o prehlajenju, povzročajo navadno mikrobi, ki jih je povsod dovolj. Ti mikrobi žive povsem normalno na sluznicah zdravih ljudi in se pri kašljanju ali govorjenju prenašajo. To so nekaki podnajemniki vsakega človeka. Zato se ta vzrok bolezni sploh ne da odstraniti. Treba si je torej ogledati druge vzroke, da z odstranitvijo njih preprečimo bolezen Druge vzroke bi lahko označili v našem primeru s skupnim izrazom občutljivosti ali mehkužnosti, kar pomeni, da telo ni dovolj odporno proti mrazu ali proti nagli izpremembi temperature.

Češki učenjak prof. Chodounsky je napravil pred dobrimi 30 leti več poskusov, da pojasni učinek mraza na človeško telo. Posrečilo se mu je dokazati, da neposredni učinek temperature 5 stopinj C na golo telo v pol ure ne povzroča nobenega znižanja telesne toplote, temveč nasprotno. Ali se da iz tega sklepati, da prehlajenja sploh ni? Gotovo ne, kajti to bi bilo v nasprotju z vsakdanjimi izkušnjami. Prej bi lahko rekli, da morajo biti tu neke druze okolnosti, ki dovoljujejo bacilu v odločilnem trenutku nadvladati obrambna sredsva telesa in povzročiti bolezen. Ni izključeno, da gre za trenutne krajevne motnje v krvnem obtoku, ki nastanejo pod vplivom mraza v pripadajočem ali pa tudi v oddaljenem organu. Tej tezi odgovarja tudi utrjevanje telesa. Če se kopljemo pozimi v mrzli vodi ali če drgnemo kožo s snegom, se navadi telo na nizko temperaturo, posebno pa na naglo izpremembo toplote. Praktično si utrjujemo telo s sistematičnim kopanjem v vedno hladnejši vodi, in z drgnenjem telesa z ostro brisačo po kopanju. Pod vplivom mrzle vode se žile skrčijo in tako se izgubi manj telesne toplote. Ko pa telo masiramo, se žile zopet razširijo. To je nekaka gimnastika žil in mišičevja.

Tako utrjeno telo se za prepih seveda ne zmeni. Če pa hodimo vso zimo v topli obleki, dobimo v najboljšem slučaju pošten nahod, čim toplo obleko odložimo.

Toliko o običajnem prehlajenju Poleg prehlajenja imamo pa še druge sline bolezni, ki se pojavljajo zlasti začetkom zime epidemično. Nekatere vrste bacilov so tako nevarne in trdožive, da jim podleže vsk organizem in da nam še tako urjeno telo nič ne pomaga. To velja v prvi vrsti za zloglasno hripo. V takih primerih je treba seveda smatrati mikrobe za glavni in skoro edini vzrok bolezni in epidemijo moramo zatirati z običanimi zdravstvenimi ukrepi. Če pa infekcija ni splošno razširjena, je odvisno od utrjenega telesa in odpora organizma, da se ubrani razmeroma nedolžnih bacilov. Smatrati infekcijo za edini vzrok iz prehlajenja izvirajočih bolezni, je nelogično. Če si kdo zastrupi kri, pravijo ljudje, da se mu je zapičil v roko ali nogo zarjavel žebelj in tako je nastalo zastrupljenje. Seveda si pa ni zastrupil krvi z zarjavelim žebljem, temveč z bakterijami ki so se držale žeblja ali pa so prišle pozneje v slabo desifincirano rano. Kljub temu pa trdijo ljudje, da je kriv žebelj, kajti logično je, da bi zastrupljenja krvi ne bilo, če bi se dotični ne ranil ob žebelj. Če pa pravi kdo, da se je prehladil in dobil nahod, se navadno oglasi kak modrijan, češ nahod je nalezljiva bolezen, prehlajenja sploh ni. In vendar ima to prehlajenje isti ali pa še večji pomen, kakor žebelj pri zastrupljenju krvi.

Če bomo torej ljudi učili, kako naj si utrjujejo telo, da jim prehlajenje ne bo škodilo, storimo za nanarodno zdravje več, nego če neprestano ponavljamo, da prehlajenja sploh ni. Ta trditev se zdi vsakemu pametnemu človeku nesmiseln paradoks.

BANOVČEVI KONCERTI.

23. novembra: Barberton, O.

1. decembra: S. Chicago, Ill.

8. decembra: Calumet, Mich.

15. decembra: Milwaukee, Wis.

Svetozar Banovec,
381 E. 160. St., Cleveland, O.

MAŠČEVALNA LJUBEZEN

Francoski spisal Georges Ohnet.

Za Glas Naroda priredil G. P.

(Nadaljevanje.)

— In jaz?

— Prišla boš za menoj, ljubica. Za tebe, za svet in za tvojo sedanjo varnost je neobhodno potrebno, da ne potujeva skupaj. Jaz ti morem le svetovati, da dosti jasno namigneš, da se boš mudila na gotovem prostoru, dočim se bom jaz pokazal v nekem drugem kraju, da ne bo mogel biti nikdo v dvomu, da obstaja velika razdalja med nama. Potem bo prišel dan, ko se bova končno združila, da se ne ločiva nikdar več.

Poglobila je globoko pogled v oči Andreja,, ki so se v blesteče zaiskrile.

— In potem bom tvoja žena

— Dam ti besedo na to. Na dan, ki ti bo podaril prostost. Največja sreča bo, ki mi jo more pripraviti— Ali pa jo bova mogla dobiti?

— Mora se zgoditi! Pod nepostavnim položajem bi strašno trpela. Moj mož se ustavlja razporoki, ker še vedno upa da bi me mogel pridržati. Če pa bo uvidel, da je sleherni odpor zaman, bo opustil svoj odpor, kajti jaz sem trdno odločena, da ne bom zopet obnovila skupnega življenpa. Nato bo smatral za bolj dostojno, če loči najin zakon. Njegova velikodušnost ga bo gnala k temu, da opusti svoj odpor, ki bi izgledala kot osveto, kajti njegov ponos ne bo nikdar dopustil, da bi me držal proti vsej pameti.

Oblak nemira je švignil preko lica Andreja. Nakremžil je usta ter rekel z izpremenjenim naglasom:

— Ti misliš čudno visoko o svojem možu!

— Nič več kot zasluži, — je odvrnila Anina resno. — Ne varajva se, dragi. Kot stoje stvari, igra plemenito ulogo.... On je ne igra le, — je dostavila z otožnim smehljajem. — Ne prepirajva se o tem, kar mu pristoja. On je dosti reven. Zagotavljam ti, da bi sprejel na svojo ramo krivdo ali nekrivdo, le da bi ne bil žrtvovan. Moja usoda bo, če me ljubita dva moška, kot si more le sanjati ženska, — z vso udanostjo in veličino duše, katere je zmožen popolen človek. Jaz sem si izbrala — le od tebe je odvisno, če mi ne bo treba kesati se!

Mesto odgovora jo je objel ter pritisnil k sebi tako, da je postala smrtno bleda. Prežeta od lastnega koprnenja ter premagana od strasti Andreja, je zakriknila ter se skušala upirati. On pa ji je šepetal proseče besede ljubezni in sladk izvok je pretresel njene živce. Brezvoljnost, ki je ležala v njegovem glasu, jo je naravnost prestrašila. Njen pogled je prehitel tují prostor, in sramota je zmagala v njej.

Videla je samo sebe s klobukom in zimsko suknjo kot izbežnega gosta in sramovala se je udati se v tem okvirju vsakdanjosti ter običajnih prizorov nizkega prestopka.

— Andrej, prosim te, ne sedaj, — je zaječala ter se obrnila. — O, ne, ne! Ne zastrupljajva svoje sreče s takim nizkotnim spominom!....

Andrej je razumel ter jo oprostil. S popolnoma izpremenenim izrazom, poln ljubosumne nežnosti, se je sklonil nad njo. — Oprosti mi, ljubljeno življenje! Pokoril se ti bom!.... Ne sodi pa me, če te strastno ljubim! Jaz sem krivec, a zakaj si ti tako mična? Ukaži mi, jaz sem tvoj!

Položila je roki na njegova senca ter pritisnila nanje več poljubov. Pokazati mu je skušala, kako zelo ga ljubi in kako zna ceniti njegovo zmernost.

— Sedaj se morava dogovoriti, — je rekla, ko je postala zopet mirna. — Ti boš odpotoval danes zvečer.... Kam?

—V Cannes, povsem direktno!

— Dobro, jaz se bom napotila v grad Fondette, k svoji teti. Tam bom ostala tri dni ter nato potovala naprej, v Švico. V Lugano se bom ustavili.... Ali se boš v osmih dneh sestal z menoj tam? Tam, moj dragi, v tuji deželi, proč od vseh spominov, pod novim nebom, bom pripadala tebi!....

Objel jo je nežno.

— Anina! Moja sladka ženica! — ji je šepetal na uho.

Anina se mu je nasmehnila in solze so ji prišle v oči. Zatrla je vzdih ter rekla:

— Na svidenje prijatelj mojega srca!

V predsobi si je v ogledalu uravnala obleko,-si posadila na glavo klobuk, potegnila gladko plašč ter se vrgla nato še enkrat v naročje Andreja ter se ločila s kratkim iskrenim poljubom.

Kakorhitro je odšla, se je vrnil vicomte v oblačilno sobo, zamenjal žaket s svileno, domačo jopo ter pozvonil.

— Zajtrk! — je ukazal služabniku.

— Takoj ga lahko postavijo na mizo.

— Prinesi mi vozni listek z pisalne mize.

— Ali bo gospod vicomte odpotoval?

— Danes zvečer. Vzamem te s seboj. Takoj lahko pričneš s pripravami.

— Kam odpotuje gospod vicomte?

— Povedal ti bom na kolodvoru.

Molče se je priklonil spretni služabnik. Vedel je, da ne sme biti človek v takih slučajih preveč vsiljiv pri svojem gospodarju, da pa bi ga pomanjkanje zaupanja vendar razžalilo, vsled česar se je na mestu osvetil.

— Jaz bi hotel gospoda vicomta le opozoriti na to. da je starec z bulevarda Poisoniere zopet dve uri stal na straži pred hišo.

— Ali je bil tam, ko je prišla gospa Trelaurierjeva?

— Gotovo in ko je odšla, je zapustil svoje mesto. Brez dvoma ji je sledil.

Obraz lepega Andreja se je spačil. Napravil je besno kretnjo ter robato zaklel.

—Ta stari lopov je najbrž povedel na sled bankirja. Če me bo le kmalu pustil pri miru?

— Starec ima strašno jezo na gospoda vicomta. Parkrat je že skušal ustaviti me. — Ne more pozabiti smrti svoje hčerke....

— Ali morem jaz biti odgovoren za to, če jemlje norica ljubezen tako tragično? Ali je bila moja krivda, da je bila bolna na pljučih? Ta deklica mi je pripravila več sitnih mesecev, kot pa sem imel ž njo prijetnih trenutkov! Kaj pa hoče starec pravzaprav?

— Nič. On le vedno sledi gospodu vicomtu, korak za korakom, ga opazuje, je vedno zaposlen ž njim, vendar pa ne mislim, da bi bil ta človek zmožen nasilnega dejanja. Kljub temu pa bi na mestu gospoda vicomta uveljavil svoje varnostne odredbe. Ker mi gospod vicomte ne rečéne nobene besede, ne morem tudi vršiti nobene primerne službe.

Andrej se je smejal ter meril služabnika od pete do glave. Kvitiral je vse s kimanjem, nakar je odvrnil:

— Dobro, mojster Arthur! Zelo sem vam hvaležen za vašo pozornost ter vas bom ob priliki postavil na preizkušnjo. Za enkrat pa mi morate prinesti le vozni listek, prijatelj!

Nepremičnega pogleda, kot da stoji pred njim nesrečno dete, kojega sence je pričaral predenj služabnik, je pričel nato hoditi vicomte gorindol po sobi.

Ko se je vrnil, je stresel glavo, skomignil z ramama, zrl na vozni seznam kot oddaljenih misli, nakar je rekel:

— Naročite kočijo za severni kolodvor za vlak, ki odide ob polsedmih.

(Dalje prihodnjič.)

Vesti iz Primorja.

SV. LUCIJA

Spomladi so poskušali fašisti z vpisom naših mladeničev do 18. leta v fašjo; klicali so jih skupaj s starši v občinsko pisarno. Ubogali so in so šli. Tam jih je čakal običajen, dolg govor političnega tajnika. Omehčal se je tajniku, jezik, pa je mslil, da se je omehčalo tudi fantom srce. Pa se ni in so mu kar odbili njegovo ponudbo za vpis. — Južnjaku je zato vskipelo srce, ves zaripel je postal in pokazal v psovkah pod ovčjim kožuhom svojo volčjo naravo. Zviti podeštat ga je pomiril, ker se je bal, da mu pokvari še drugo žetev.

V pozni jeseni so mislili žeti, kar niso vsejali spomladi. Že po celi deželi prosluli zavoženi dopolavoro je priredil prireditev. Pevce, ki jih zlepa ni takih v deželi, je hotel pritegniti, da bi bila "fešta" tem večja. Znan je pregovor, da gre osel le enkrat na led. Kaj pa šele naši fantje! Že pri predzadnji prireditvi dopolavora je podeštat izločil nekatere slovenske pevske točke. Niso se zato fantje pustili več zlorabiti. Da ne gredo, je bil njihov odgovor podeštatu. Grozeč in proseč je bil podeštatov glas. Nič ni pomagalo. Le par prestrašenih licencarjev se je dolgočasilo v prostorni dvorani, kjer so nekoč množice prisostvovale in pobožno poslušale našo pesem. Svetolucijski dopolavoro se je pridružil vsem svojim jetičnim sodrugom po deželi. Razvija kot vsi drugi svoje delovanje na papirju. Naj počiva v miru!

REŠILNI RADIO

Nedavno je prejela radiopostaja v Toulusu brzojav od zdravnika dr. Richarda iz mesteca St. Michel na Savojskem. Zdravnik je javljal, da je zbolel neki otrok na nevarnem paleomelitisu (otroškem mrtvoudu) in bi ga lahko rešila smrti samo posebna sirotka, katero razpošilja Pasteurjev institut. A na nesrečo so odgovorili iz Pariza, da baš zdaj nimajo te sirotke v zalogi! Zato je naprosil dr. Richard po radiu bližnje zdravnike, naj mu v imenu usmiljenosti odstopijo za cepljenje potrebno količino sirotke iz svojih zalog. Radiopostaja je takoj posredovala poziv. Pet minut pozneje je sporočeval napovedovalcu dr. Daxe iz Toulouse, da je Richardu odposlal sirotko in obenem prosil, naj se o tem obvestijo ostali zdravniki. Prihodnji dan je prispela pošiljatev v St. Michel. Otrok je bil rešen.

Zveza tulouških zdravnikov se je radiopostaji pismeno zahvalila za njeno postrežljivost in slednjo v potrebnih slučajih priporočila za vzgled tudi vsem ostalim francoskim radio-postajam.

Naročite se na "Glas Naroda" — največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

KNJIGARNA GLAS NARODA

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

216 West 18th Street, New York

RAZNE POVESTI in ROMANI:

Amerika, povsod dobro, doma najbolje	.65
Agitator (Kersnik) broš.	.80
Andrej Hofer	.50
Arsene Lupin	.60
Beneška vedeževalka	.35
Belgrajski biser	.35
Beli mecesen	.40
Bele noči, mali junak	.60
Balkansko-Turška vojska	.80
Balkanska vojska, s slikami	.25
Boj in zmaga, povest	.80
Berač s stopnjic pri sv. Roku	.50
Blagajna Velikega vojvode	.60
Boy, roman	.65
Burska vojska	.40
Bilke (Marija Kmetova)	.25
Beatin dnevnik	.60
Božični darovi	.35
Božja pot na Šmarno goro	.20
Božja pot na Bledu	.26
Cankar:	
Grešnik Lenard, broš.	.70
Mimo življenja	.80
Mrtvo mesto	.75
Romantične duše	.60
Cvetke	.25
Cesar Jožef II.	.34
Cvetina Borograjska	.50
Čarovnica	.35
Črni panter, broš.	.60
Čebelica	.25
Črtice iz življenja na kmetih	.35
Drobiz, in razne povesti spisal Milčinski	.60
Darovana, zgodovinska povest	.50
Dekle Eliza	.40
Dalmatinske povesti	.35
Dolga roka	.50
Do Ohrida in Bitolja	.70
Deteljica	.60
Doli z orožjem	.50
Don Kišot iz La Manhe	.40
Dve sliki, — Njiva, Starka — (Meško)	.60
Devica Orleanska	.50
Duhovni boj	.50
Dedek je pravil; Marinka in škrateljčki	.40
Elizabeta	.35
Fabijola ali cerkev v Katakombah	.45
Farovška kuharica	.30
Fran Baron Trenk	.35
Filozofska zgodba	.60
Fra Diavolo	.50
Gozdovnik (2 zvezka)	1.20
Gospodarica sveta	.40
Godčevski katekizem	.25
Gostilne v stari Ljubljani	.60
Grška Mytologija	1.—
Gusarji	.75
Hadži Murat (Tolstoj)	.60
Hektorjev meč	.75
Hubad pripovedke	.50
Hudi časi, Blage duše, veseloigra	.75
Hedvika	.35
Helena (Kmetova)	.40
Hudo Brezdno (II. zv.)	.35
Humoreske, Groteske in Satire, vezano	.80
broširano	.60
Hči papeža vez.	1.—
broširano	.75
Iz dežele potresov	.75
Izlet g. Broučka	1.20
Izbrani spisi dr. H. Dolenca	.60
Iz tajnosti prirode	.50
Iz modernega sveta, trdo vez.	1.60
Igračke broširano	.80
Igralec	.75
Jagnje	.30
Janko in Metka (za otroke)	.30
Jernač Zmagovač, Med plazovi	.50
Jutri (Strug) trd. v.	.75
broš.	.60
Jurčičevi spisi: Popolna izdaja vseh 10 zvezkov, lepo vezanih	10.—
Sosedov sin, broš.	.40
6. zvezek: Dr. Zober — Tugomer broširano	.75
Juan Miserija (Povesti iz španskega življenja	.60
Kako sem se jaz likal (Alešovec) I. zvezek	.60
Kako sem se jaz likal (Alešovec) II. zv.	.60
Kako sem se jaz likal (Alešovec) III. zvezek	.60
Korejska brata, povest iz misijonov v Koreji	.30
Kruh, trdo vezano	1.—
broš.	.90
Krvna osveta	.30
Kuhinja pri kraljici gosji nožici	.50
Kaj se je Markaru sanjalo	.25
Kazaki	.80
Križev pot, roman (Bar) trd. vez.	1.10
Križev pot patra Kupljenika	.70
Kaj se je izmislil dr. Oks	.45
Kraljevič berač	.25
Levstikovi zbrani sipsi	.90
1. zv. Pesmi — Ode in elegije — Sonetje — Romance, balade in legende — Tolmač (Levstik)	.70
2. zv. Otročje igre v pesneah — Različne poezije — Zabavljice in pušice — Jeza na Parnas, — Ljudski Gals — Kraljedvorski rokopis — Tolmač (Levstik)	.70
Trdo vezano	1.—
5. zv. Slika Levstika in njegove kritike in polemike	.70
Ljubljanske slike, Hišni lastnik, Trgovec, Kupčijski stražnik, Uradnik, Jezični doktor, Gostilničar, Klepetulje, Natakarca, Duhovnik, itd.	.60
Marjetica	.50
Mladi gozdar, broš.	.50
Moje življenje	.75
Mali Lord	.80
Miljonar brez denarja	.75
Malo življenje	.65
Maron, krščanski deček iz Libanona	.25
Mladih zanikernežov lastni životopis	.75
Mlinarjev Janez	.50
Musolino	.40
Mrtvi Gostač	.35
Mali Klatež	.70
Mesija	.50
Malenkosti (Ivan Albrecht)	.25
Mladim sreem. Zbirka povesti za slovenska mladino	.25
Misterija, roman	1.25
Na valovih južnega morja	.30
Na različnih potih	.40
Notarjv nos, humoreska	.35
Narod, ki izmira	.40
Naša vas, II. del, 9 povesti	.90
Nova Erotika, trdo vez.	.70
Naša leta, trd. vez.	.80
broširano	.60
Na Indijskih otokih	.50
Naši ljudje	.40
Nekaj iz ruske zgodovine	.35
Nihilist	.40
Na krvavih poljanah. Trpljenje in strahote z bojnih pohodov bivšega slovenskega polka	1.50
Novo življenje	.60
Ob 50 letnici Dr. Janeza L. Kreka	.25
Onkraj pragozda	.80
Odkritje Amerike	.60
Pasti in zanki	.25
Pater Kajetan	1.—
Pingvinski otok	.60
Povest o sedmih obešenih	.50
Pravica kladiva	.50
Pabirki iz Roža (Albrecht)	.25
Pariški zlatar	.35
Prihajač, povest	.60
Povesti, Berač s stopnjic pri sv. Roku	.50
Požigalec	.25
Povesti (Kuhar)	.60
Povesti, pesmi v prozi (Baudelaire) trdo vezano	1.—
Plat zvona	.40
Po strani klobuk	.35
Pri stricu	.60
Prst božji	.30
Patria, povest iz irske junaške dobe	.30
Po gorah in dolinah	.80
Pod krivo jelko, Povest iz časov rokovnjačev na Kranjskem	.50
Pol litra vipavca	.60
Poslednji Mehikanec	.30
Pravljice H. Majar	.30
Predtrčani, Prešern in drugi svetniki v gramofonu	.25
Prigodbe čebelice Maje, trda vez.	1.—
Ptice selivke, trda vez	75
Pikova dama (Puškin)	.30
Pred nevihto	.35
Pravljice in pripovedke (Košutnik) 1. zvezek	.40
2. zvezek	.40
Popotniki	.60
Poznava Boga	.30
Pirhi	.36
Povodenj	.30
Praški judek	.25
Prisega Huronskega glavarja	.30
Prvič med Indijanci	.30
Preganjanje indijanskih misjonarjev	.30
Rinaldo Rinaldini	.50
Robinzon	.60
Robinson (Crusee)	1.—
Rabiji, trda vez	.75
Rdeča megla	.75
Revolucija na Portugalskem	.30
Razkrinkani Habsburžani	.50
Roman zadnjega cesarja Habsburžana	1.50
Roman treh sre	1.25
Rdeča in bela vrtnica, opvest	.30
Slovenski šaljivec	.40
Slovenski Robinzon, trd. vez.	.75
Sueški invalid	.35
Sodnikovi	.75
Solnce in sence	.65
Skozi širno Indijo	.50
Sanjska knjiga, mala	.60
Sanjska knjga, nova velika	.90
Sanjska knjiga Arabska	1.50
Spake, humoreske, trda vez	.90
Spomini Jugoslovanskega dobrovoljca 1914-18	1.25
Sredozimci, trd. vez.	.60
broš.	.40
Strahote vojne	.50
Stiri smrti, 4. zv	.35
Smrt pred hišo	.65
Stanley v Afriki	.50
Strup iz Judeje	.75
Spomin znanega potovalca	1.50
Stritarjeva Anthologija, trda vez	.90
broš.	.80
Sisto Sesto, povest iz Abrucev	.30
Sin medvedjega lovca, Potopisni roman	.30
Stric Tomeva koča	.50
Študent naj bo, V. zv.	.35
Sveta Notburga	.35
Spisje, male povesti	.35
Svitanje (Govekar)	1.—
Stezosledec	.30
Sopek Samotarke	.35
Sveta noč	.30
Svetlobe in sence	1.20
Slike (Meško)	.60

Naročilom je priložiti denar, bodisi v gotovini, Money Order ali poštne znamke po 1 ali 2 centa. Če pošljete gotovino, rekomandirajte pismo.

Ne naročajte knjig, katerih ni v ceniku.

Knjige pošiljamo poštnine prosto

"GLAS NARODA"
216 W. 18. St.,
New York

DOBILI SMO
večjo zalogo
BLAZNIKOVIH
PRATIK
Cena 25c
s poštnino vred.

Onim, ki so jih naročili, smo jih že odposlali.

SLOVENSKO - AMERIKANSKI
KOLEDAR
BO V KRATKEM GOTOV
Cena 50 centov

Naročila sprejema:

KNJIGARNA
"GLAS NARODA"
216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

Pratike pošljemo takoj, Koledar pa, ko bo gotov, in bomo v listu objavili.

Božična nakazila

ZA VAŠE

sorodnike v domovini.

Priporočamo Vam, da nam Vašo letošnjo denarno pošiljatev naročite čim prej, in sicer iz dveh razlogov:

PRVIČ: želimo, da se denar izplača prejemnikom vsaj en teden pred prazniki. To je mogoče le tedaj, če nam naročite nakazilo še pred koncem novembra.

DRUGIČ: želimo Vam računati dinarje še po naši sedanji ceni. Pred kratkim se je začela nakupna cena dinarjev nekoliko dvigati ter je mogoče, da bomo primorani povišati tudi svojo prodajno ceno. Sicer se pa nadamo, da bomo lahko ostali pri sedanji ceni dokler nismo večino božičnih nakazil odposlali.

KER SMO NAJBOLJE PRIPRAVLJENI ZA TOČNO IZVRŠEVANJE VAŠIH NAROČIL, VAS PROSIMO, DA ISTA POŠLJETE NA

SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street New York, N. Y.

Kretanje Parnikov
— Shipping News —

23. novembra:
Conte Grande, Napoli, Genova
Deutschland, Cherbourg, Hamburg

27 novembra:
Mauretania, Cherbourg
President Harding, Cherbourg, Bremen

28. novembra:
Muenchen, Boulogne Sur Mer, Bremen

29. novembra:
Homeric, Cherbourg
Lapland, Cherbourg, Antwerpen
Minnesota, Plymouth, Boulogne Sur Mer
Augustus, Napoli, Genova

30. novembra:
Milwaukee, Cherbourg, Hamburg
President Roosevelt, Cherbourg Bremen

5. decembra:
De Grasse, Havre

6. decembra:
Ile de France, Havre. (Skupni Božični izlet.)
Vulcania, Trst
Majestic, Cherbourg
Pennland, Cherbourg, Antwerpen
Berlin, Cherbourg, Bremen

7. decembra:
Presidente Wilson, Trst.
Leviathan, Cherbourg, Bremen
Veendam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam

9. decembra:
Cleveland, Cherbourg, Hamburg

10. decembra:
Conte Biancamano, Napoli, Genova

11. decembra:
Stuttgart, Boulogne Sur Mer, Bremen
Republic, Cherbourg, Bremen

12. decembra:
St. Louis, Cherbourg, Hamburg
Roma, Napoli, Genova
France, Havre

13. decembra:
Berengaria, Cherbourg

14. decembra:
Bremen, Cherbourg, Bremen
George Washington, Cherbourg, Bremen
Volendam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam
Minnekahda, Plymouth, Boulogne Sur Mer

19. decembra:
Columbus, Cherbourg, Bremen

26. decembra:
Rochambeau, Havre

27. decembra:
Mauretania, Havre
Minnesota, Cherbourg

28. decembra:
Deutschland, Cherbourg, Hamburg

Božični skupni izlet, — 6. dec., "Ile de France".

V SLOVENIJO ZA BOŽIČ
(Preko Havre)
IZLETI POD POSEBNIM VODSTVOM

Potom French Line preko oceana v manj kot 6 dneh.

VELIKAN

ILE de FRANCE
Bo odplul iz New Yorka
6. DECEMBRA
ob 10. zvečer
Potnike bo spremil v Slovenijo ravnatelj našega slovenskega oddelka

PRILJUBLJENI in NAGLI

FRANCE
Bo odplul iz New Yorka
12. DECEMBRA
ob 6. zvečer
Potnike bo spremil v Slovenijo ravnatelj našega slovenskega oddelka

NAJKRAJŠE ŽELEZNIŠKO POTOVANJE
Posebne kabine za drugi in tretji razred z modernimi udobnostmi.
BREZPLAČNA PIJAČA IN SLAVNA FRANCOSKA KUHINJA
Ta dva nagla velikana nudita potnikom vso moderno udobnost, izredno naglico, službo, najboljšo hrano in najboljšo pijačo.
ZDAJ JE ČAS — DA SI ZAJAMČITE PROSTOR
Vprašajte pri bližnjem agentu ali pri

French Line
19 STATE STREET NEW YORK, N. Y.